

MUNKABIZTONSÁG ÉS A MUNKAEGÉSZSÉGÜGY KOMPLEX FEJLESZTÉSE A RAKTÁROZÁS,
TÁROLÁS; POSTAI, FUTÁRPOSTAI ÁGAZATOKBAN FOGLALKOZTATOTTAK RÉSZÉRE”

Projekt hatásának mérése

A rendezvényeken és oktatásokon kitöltött kérdőívek kiértékelésének összefoglaló tapasztalatai

GINOP-5.3.4-16-2018-00039

2019.07 hó

Tartalom

1. Bevezetés	3
2. Alapvető hibák a kérdőívek kitöltését megelőzően	3
3. Oktatás, tudásbővítést követően	6
4. Tapasztalatok.....	12
4.1. Kérdések elolvasása.....	12
4.2. Kérdések értelmezése	12
4.3. Az egyéni védőfelszerelések.....	12
5. Véggkövetkeztetés	13

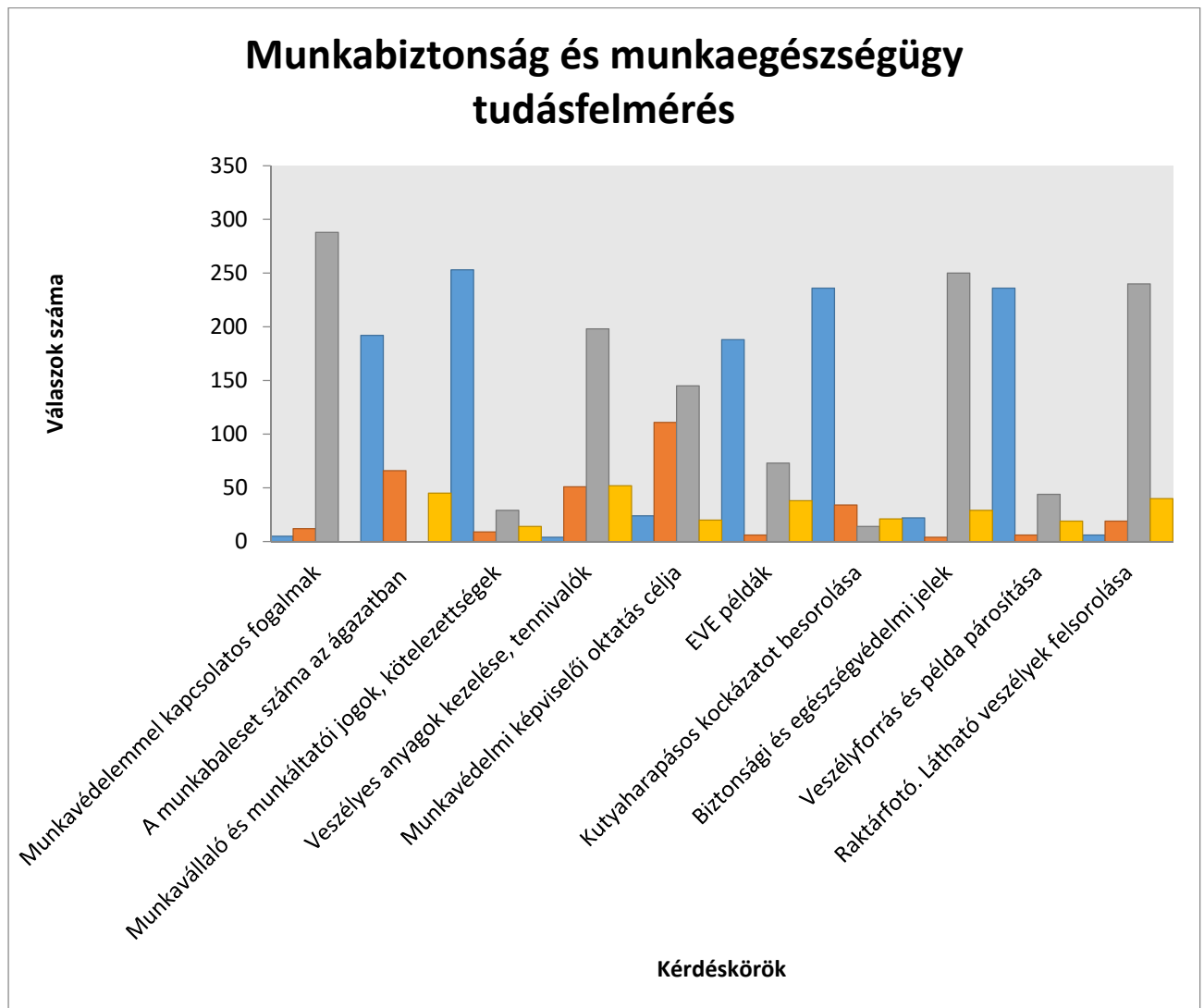
1. Bevezetés

Manapság az tapasztalható, hogy munkavédelemmel kapcsolatos ismeretek szűk határokon belül mozognak, azon belül pedig a munkabiztonság fogalma még mond valamit a munkavállaló számára, azonban a munkaegészségügy szó elhangzását követően gondolkodniuk kell, hogy mit is jelent ez a fogalom. Pedig korunk betegségei, a stresszhatás, a szinte folyamatos feszültséghelyzetek, a rohanás, a folyamatos és gyors döntések sorozata észre se vesszük, de olyan pszichoszociális kockázatot jelent, mely a munkaegészségügy fogalmának fontosságát már-már a munkabiztonság fölé emeli, és a foglalkozásból eredő vagy ahhoz kapcsolódó tevékenységből eredő megbetegedések gyakrabban fordulnak elő, mint egy munkabaleset. Ezzel a munkabaleset súlyát nem csökkenteni kívánjuk, hisz továbbra is nagyon fontos és kiemelten kezelendő terület, és ha őszinték szeretnénk lenni, sokszor a szellemi fáradtság, vagy túlterhelt állapot vezethet majdnem balesethez vagy konkrét balesethez. Vagyis összefoglalóan elmondhatjuk, hogy a munkabiztonság és munkaegészségügy kéz a kézben jár, de korunkra egyre inkább jellemző a foglalkozás (munkavégzésből eredő) eredetű megbetegedések megnövekedett száma.

2. Alapvető hibák a kérdőívek kitöltését megelőzően

Kérdés sorszáma	Kérdés témája	Tipikus, tematizált hiba 1.	Tipikus, tematizált hiba 2.	Tipikus, tematizált hiba 3.
1	Munkavédelemmel kapcsolatos fogalmak	Keverik a munkaegészségügy, foglalkozás-egészségügy és munkahigiéna fogalmakat	Válaszadó érdektelenséget mutat a kitöltésnél. Egymás mellett lévőket köti össze egymással	A hibás választ egymásról másolják
2	A munkabaleset száma az ágazatban	Nem tudja mert az az előadáson vagy nem hangzott el, vagy nem figyelt.	Túlságosan kis számot jelöl meg. Nem is gondolják, hogy mekkora mennyiségű munkahelyi baleset történik egy évben	Túlságosan nagy számot jelöl meg. Súlyosabbnak gondolja a helyzetet a valóságnál.
3	Munkavállaló és munkáltatói jogok, kötelezettségek	Keveri a munkavállalói jogot és kötelezettségeket.	Keveri a munkavállalói és a munkáltatói kötelezettségeket	Félreértelmezi a kérdést vagy nem olvassa el megfelelően.
4	Veszélyes anyagok kezelése, tennivalók	Nem ismeri a munkáltatói kötelezettségeket	Nem ismeri a munkavállalói jelentési kötelezettséget	Nincs tisztában a munkavédelmi képviselők feladatával, illetve keveri személyét a munkavédelmi szakemberrel.
5	Munkavédelmi képviselői oktatás célja	Az a, és b, választ is bejelölték.	Keveri a munkavédelmi képviselő és a munkavédelmi szakember fogalmát	-
6	EVE példák	Nem ismeri az egyéni védőfelszerelések megnevezéseit. Rendszerint fül dugasz és fülvédő (télen viselt fülmelegítő) kifejezéseket, valamint gázmaszkot írnak, gázálc helyett.	Nem ismeri a test, kéz, láb védelmek közötti különbségeket.	-
7	Kutyaharapásos kockázatot besorolása	Nem tudja, hogy melyik dokumentum mit kell, hogy tartalmazzon, illetve mire szolgál.	A munkavédelmi szabályzatban akarja a kockázatot feltüntetni	Az egyéni védőeszköz juttatás rendjében akarja a kockázatot feltüntetni
8	Biztonsági és egészségvédelmi jelek	Nem ismeri a egészségvédelmi és biztonsági jeleket	Nem a jelzés csoportot, hanem a konkrét	Az elektromos áram veszélyét jelző táblánál,

			megnevezését írja a tábla képe mellé.	rendszeresen villámveszélyt írtak.
9	Veszélyforrás és példa párosítása	Keveri a biológiai és a kémiai veszélyforrásokat	Keveri a kémiai és a környezeti veszélyforrásokat	Egyáltalán nem tudja, hogy melyik veszélyforrás micsoda.
10	Raktárfotó. Látható veszélyek felsorolása	Túlterhelt polcok. Nem tudni, hogy ezt miből állapítják meg.	Megfigyelhető a rossz válaszok egymásról másolása	Munkavédelmi veszélyforrások helyett, tűz- és környezetvédelmiről ír.

- Részben helyes válaszok száma
- Maximális pontszámot elérők száma
- Helytelenül válaszolók száma
- Nem válaszolt

3. Oktatás, tudásbővítést követően

A projekt célja az volt, hogy értékelhetővé váljon egy oktatás, ismeretterjesztő előadást követően milyen mértékben fog változni a munkavállalók, munkavédelmi képviselők munkavédelemmel kapcsolatos tudása. Ugyanakkor láthatóvá tenni azt is, hogy milyen alaptudással rendelkeznek a munkavállalók oktatások, tudásfejlesztés nélkül. Az oktatást követően a kitöltöttkérdőívek eredményeinek kiértékelése nagyon biztató, sőt pozitívnak mondható.

Az említett két főbb témacsoportnál elemeztük különböző kérdésekre adott válaszokat. Az egyik terület a munkabiztonság volt, a másik terület pedig a munkaegészségügy. Az ágazatban megkérdezett munkavállalók száma 300 fő volt, akiknek 10 kérdésre kellett megadni a helyes válaszokat.

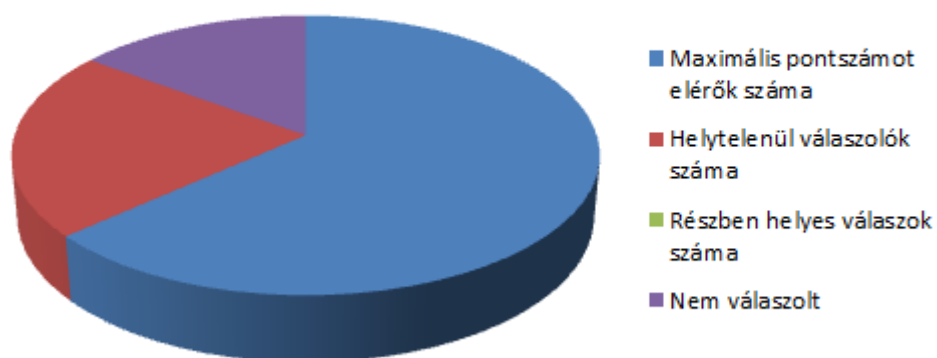
Kérdés sorszám	Kérdés témája	Maximális pontszámot elérők száma	Helytelenül válaszolók száma	Részben helyes válaszok száma	Nem válaszolt
1	Munkavédelemmel kapcsolatos fogalmak	5	12	288	0
2	A munkabaleset száma az ágazatban	192	66	0	45
3	Munkavállaló és munkáltatói jogok, kötelezettségek	253	9	29	14
4	Veszélyes anyagok kezelése, tennivalók	4	51	198	52
5	Munkavédelmi képviselői oktatás célja	24	111	145	20
6	EV (Egyéni Védőeszköz) példák	188	6	73	38
7	Kutyaharapásos kockázatot besorolása	236	34	14	21
8	Biztonsági és egészségvédelmi jelek	22	4	250	29
9	Veszélyforrás és példa párosítása	236	6	44	19

10	Raktárfotó. Látható veszélyek felsorolása	6	19	240	40
----	---	---	----	-----	----

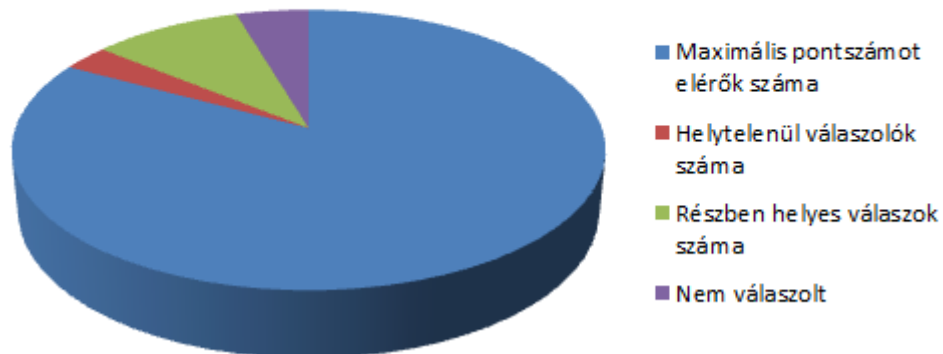
A munkavédelemmel kapcsolatos fogalmak letisztultak, a válaszadók jól ismerik a jogszabályban lévő fogalom meghatározásokat. Láthatóan figyelmet szenteltek a témának az oktatások alkalmával.

A munkabaleset száma az ágazatban

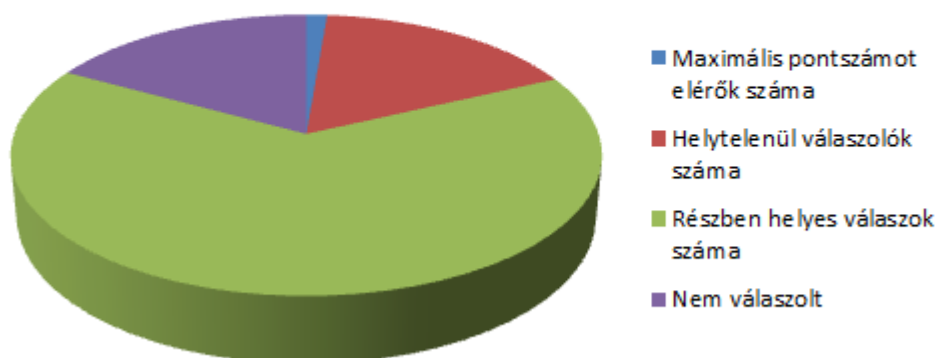
A válaszadók jelentős százaléka reálisan látja az ágazatokban jelenlévő veszélyt és ennek okán bekövetkező balesetek számát helyesen becsülték meg.

Munkavállaló és munkáltatói jogok, kötelezettségek

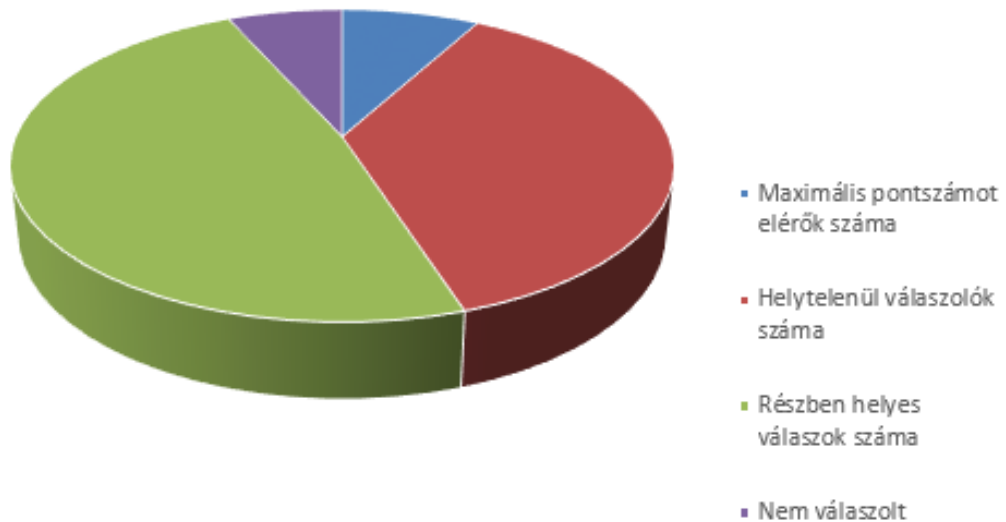
A munkavállalói és a munkáltatói jogokkal és kötelezettségekkel szinte minden válaszadó teljes mértékben tisztában volt. Nem okozott problémát a kötelezettségek és a kötelezettek megfelelő összepárosítása.

Veszélyes anyagok kezelése, tennivalók

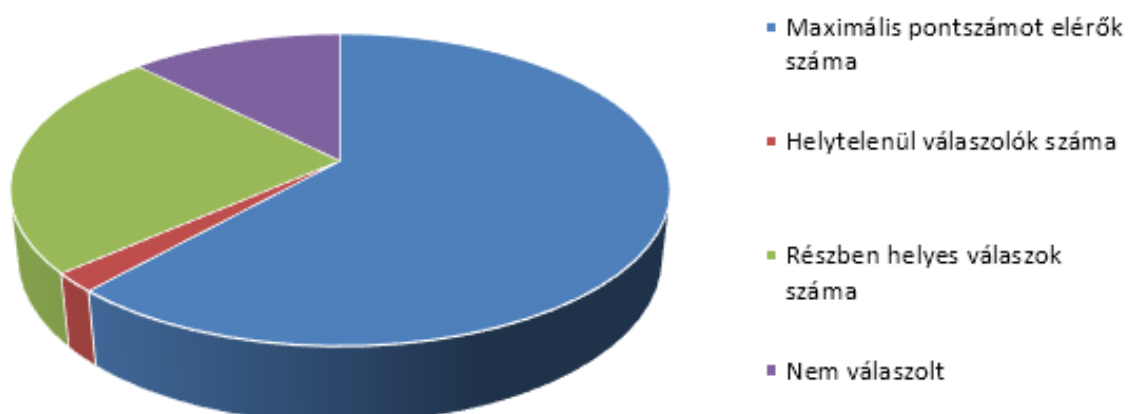
A válaszadók többsége tisztában van a veszélyes anyagok felhasználási, kezelési és tárolási szabályaival. Tudják, hogy mi a szabályos és mi nem az a munkahelyen történő tárolás során. Tisztában vannak a szabálytalanságok észlelésével kapcsolatosan a munkavállalói, a munkáltatói és munkavédelmi képviselői feladatokkal.

Munkavédelmi képviselői oktatás célja

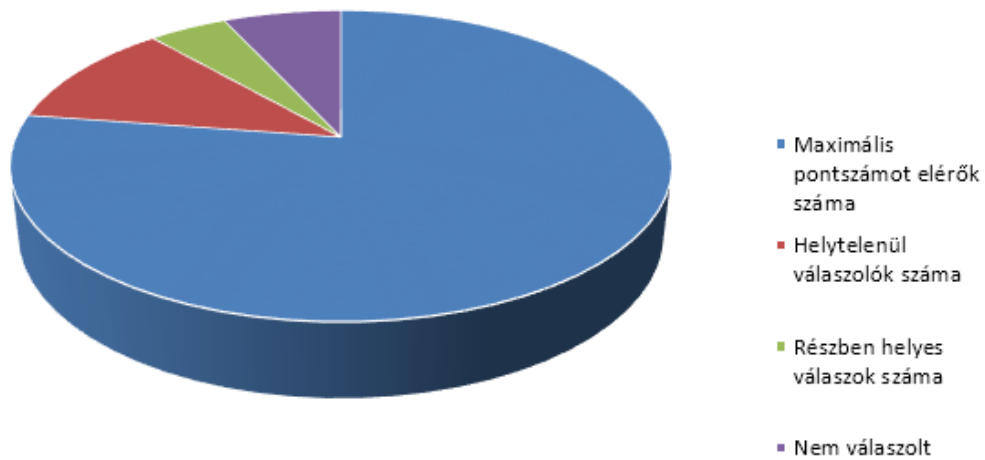
A válaszadók csak részben vannak tisztában a munkavédelmi képviselői oktatás céljával. A későbbi oktatások alkalmával a téma kihangsúlyozása indokolt, de ez nem minősül olyan mértékű hiányosságnak, amely a munkavédelmi helyzetet negatívan befolyásolná.

Egyéni védőeszközök

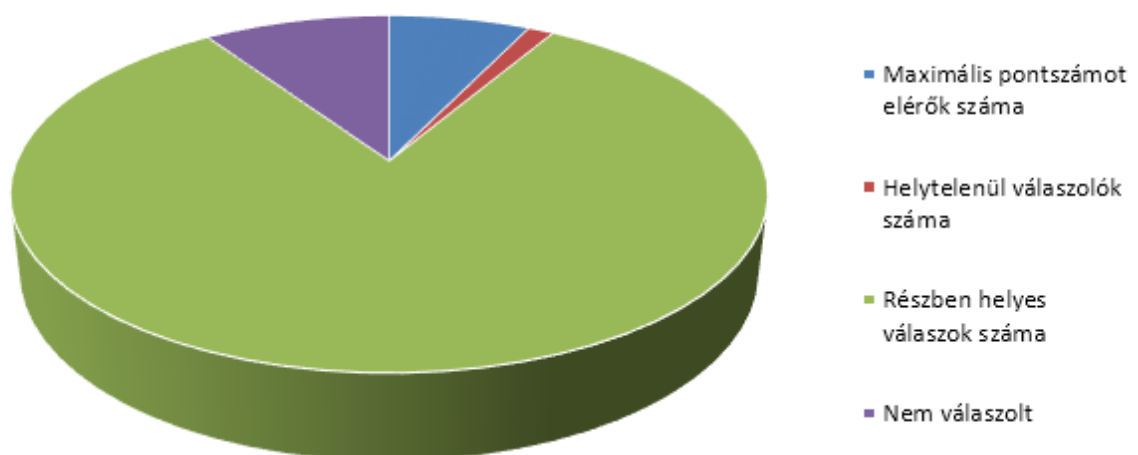
Az egyéni védőfelszerelések körével jellemzően tisztában vannak a válaszadók és tudják, hogy melyik védőfelszerelés mely testrész vagy érzékszerv védelmét célozza.

Kutyaharapásos kockázatot besorolása

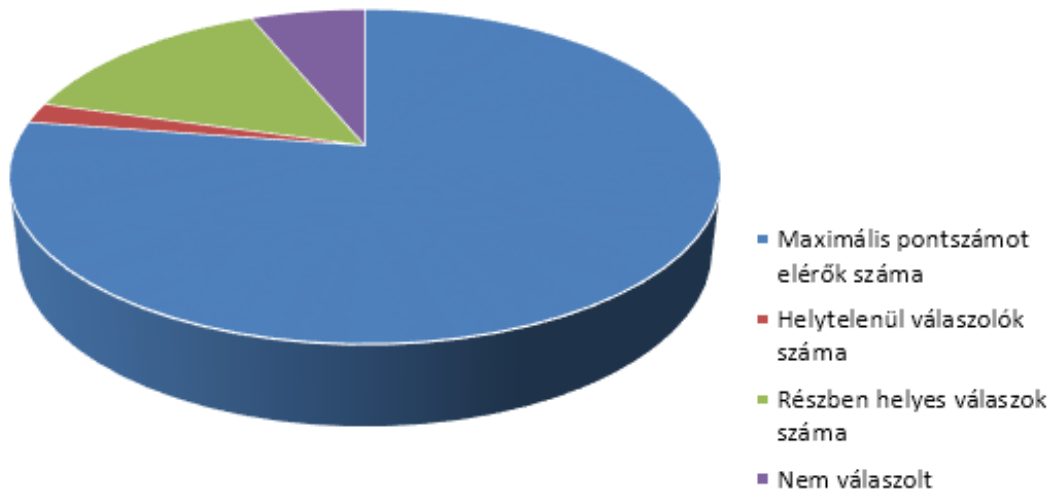
A válaszadók jellemzően tisztában vannak a biológiai kockázatokkal és felismerik az ilyen jellegű kockázatot a veszélyforrás megnevezése alapján.

Biztonsági és egészségvédelmi jelek

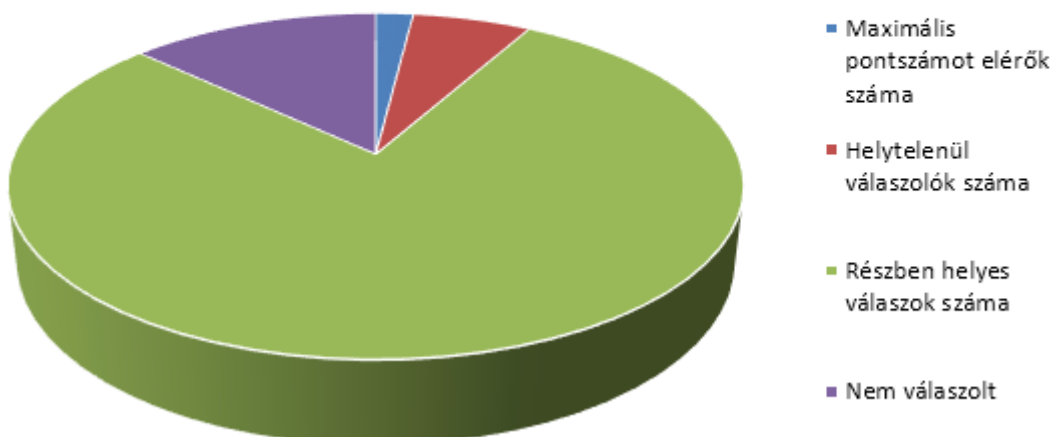
A válaszadók ismerik a munkahelyeken alkalmazott egészségvédelmi és biztonsági jelzéseket. Ismerik az egyes jelzések csoportosítását és jelentését.

Veszélyforrás és példa párosítása

A munkavállalók jelentős százaléka helyesen párosította a veszélyforrást a hozzá tartozó példával. Tisztában vannak az egyes kockázati tényezőkkel és a kockázathoz tartozó konkrét veszélyekkel.

Raktárfotó - Látható veszélyek felsorolása

A válaszadók többsége egy raktári környezetbe belépve helyesen képes felmérni az ott fennálló kockázatokat és ismerik a raktározás során betartandó vonatkozó előírásokkal.

4. Tapasztalatok

4.1. Kérdések elolvasása

Az oktatáson résztvevők figyelmet fordítottak az oktató által átadott tudásanyagra és helyesen értelmezték a tudásfelmérőben feltett kérdéseket, mely jól látszik a kérdésekre adott helyes válaszok magas százalékát figyelembe véve.

4.2. Kérdések értelmezése

A válaszadók jelentős többsége képes volt helyesen értelmezni a feltett kérdéseket és arra jellemzően helyes válaszok születtek. Az egyetlen probléma a munkavédelmi képviselők oktatásának a céljával kapcsolatban feltett kérdés volt, melynél nem az értelmezés, hanem inkább a helyes válasszal kapcsolatos információ hiánya okozhatta a problémát. Az oktatás során a témával kapcsolatban nem lehetett eléggé hangsúlyos az ezzel kapcsolatos információk átadása.

A jövőben az oktatások alkalmával nagyobb hangsúlyt kell fektetni a munkavédelmi képviselőkkel kapcsolatos előírások ismertetésére és a képviselői rendszer részletesebb bemutatására, előnyeinek kihangsúlyozására.

4.3. Az egyéni védőfelszerelések

A 6-os kérdésnél három fajta egyéni védőfelszerelésre kellett példákat írni. Tapasztalható volt, hogy jellemzően tisztában vannak a válaszadók, hogy mi a védőruházat és a kéz, láb, fejtámasz eszköz között a különbség. Néhány esetben tapasztalható volt, hogy a válaszadó nem tudja az adott védőfelszerelés helyes megnevezését, de ebben az esetben láthatóan tisztában volt annak védelmi funkcióját illetően. A legtöbben helyes válaszokat adtak, de itt is felfedezhetőek voltak pontatlan megfogalmazások. Úgy mint, maszk, füldugesz stb. A rossz választ adóknál egyértelműen tapasztalható volt, hogy nem tudják mi a kéz, láb, fej, test, légzés és hallásvédelem között a különbség és nem ismerik a védőfelszerelések megnevezését, de ezek aránya igen elenyésző volt. Láthatóan az oktatások alkalmával az egyéni védőfelszerelésekkel kapcsolatos ismeretek megfelelő szinten kerültek átadásra és az oktatottak nagy százaléka értette és értelmezte a megszerzett tudásanyagot.

Összekötős kérdések

Ezeknél a kérdéseknél fogalmakat kellett a megfelelő definícióval párosítani. Jellemzően tisztában vannak a pontos fogalom-definíció párokkal. Tudják a munkavédelem, munkabiztonság, munkaegészségügy, foglalkozás-egészségügy és munkahigiénéről, hogy az adott szakterület mivel is foglalkozik tulajdonképpen. A másik ilyen jellegű kérdésnél a veszélyforrásokat kellett párosítani a veszély jellegével. Itt is sok helyes válasz született és tisztában voltak a helyes párosítással. A helytelen válaszok esetében jellemzően a biológiai veszély és környezeti veszély közötti különbséggel nincsenek tisztában. Ennek tisztázására az elkövetkezendő oktatások alkalmával nagyobb hangsúlyt kell fektetni és tisztázni a környezeti és a biológiai veszély közötti különbséget. Egy másik a munkavállalói jogot, kötelezettséget és munkáltatói kötelezettséget kellett a megfelelő feladattal összekötni. Ennél a kérdésnél is jellemzően sok helyes válasz született. A részben vagy helytelenül válaszolók aránya igen alacsony volt, de jellemző hibaként jelentkezett, hogy keverték a munkavállalói jogot és a kötelezettséget. Alapvetően a helyes válaszok jelentős száma okán leszögezhető, hogy az ezzel kapcsolatos tudásanyag átadása sikeres volt. Ennek ellenére az elkövetkező oktatások alkalmával ennek a területnek szintén hangsúlyosnak kell lennie és nem lehet a kérdést már elintézettnak tekinteni és pár mondat után átsiklani felette.

Általános problémák

Jellemzőn a munkavédelmi képviselőkkel kapcsolatos ismeretek hiányosak a munkavállalóknál. Az ismeretanyagban lévő hiányosságot nem vélem súlyos problémának, de az eljövendő oktatásokon a téma részletesebb ismertetése szükséges, hogy a munkavállalók ezzel is teljes mértékben tisztában legyenek és átlássák, valamint megértsék a munkavédelmi képviselői rendszer és az érdekképviselet megfelelő kialakításának fontosságát. Ez természetesen nem olyan jellegű hiányosság, amely negatívan befolyásolná egy adott cég munkavédelmi helyzetét. Az oktatás alapvetően sikeresnek és hatékonynak ítélni, mivel a kérdések többségére jelentős mértékű helyes válasz született és látható, hogy a munkavállalók jellemzően megértették és felfogták az oktatás alkalmával átadott tudásanyagot.

5. Véggövetkeztetés

Általános megállapítás, hogy a munkavállalók figyelnek a munkavédelmi oktatás alkalmával, és értik az ott elmondottakat, egy-egy ilyen alkalom évente azonban nem elegendő ezen ismeretek stabil elsajátítására. Néhány kérdésnél az a tapasztalat, hogy az nem teljesen egyértelmű és ezért értelmezte azt félre a válaszadók egy kis része és adott hibás választ.

A hibás választ adók többségénél jellemzően tetten érhető volt, hogy a helytelen válaszokat egymásról másolták és ugyanazt a tipikus hibát ejtették, vagy ugyanazt a hibás választ karikázták be. Szerencsére nem ez volt az általánosan jellemző és a legtöbb válaszadó az oktatás alkalmával megszerzett saját tudásból táplálkozva, önállóan igyekezett választ adni a feltett kérdésekre.

A tudásfelmérők kiértékelése során felismerhető volt, hogy jellemzően magas szintű a munkavállalók munkavédelmi tudatossága és ezeket az ismereteket azért sajátítják el megfelelően, mert látják ennek fontosságát. Nem egy felesleges információ halmaznak gondolják az oktatások során átadandó ismereteket, információkat. Az oktatások alkalmával sok esetben informatívak és jellemzően érdeklődő és konkrét kérdéseket tesznek fel a témával kapcsolatosan. Sok esetben vesznek részt, akár a saját tapasztalatukból táplálkozó a munkahelyükre jellemző példák és az ott történt események elmondásával és az ezzel kapcsolatosan feltett kérdéseik is mutatják felkészültségük magas színvonalát.

Célnak lehet kitűzni a jövőben tartandó oktatások alkalmával a témák olyan módon történő előadását, mely sok példával fűszerezett és jellemzően vizuális eszközök segítségével igyekszik az ismeretek átadására. Az oktatás kisebb létszámú oktatott (10-20 fő max.) lehet játékos jellegű, melynek során az oktató egy segédeszköz (pl.: labda) segítségével „dobja” a kérdést az oktatottak közül véletlenszerűen kiválasztott embereknek. Az egymástól tanulás egy jellemző és tipikus emberi tulajdonság.